

Katarzyna J. Chwedorzewska

Zakład Biologii Antarktyki PAN
ul. Ustrzycka 10/12
02-141 Warszawa
kchwedorzewska@go2.pl

**SCADM (STANDING COMMITTEE ON ANTARCTIC
DATA MANAGEMENT) MEETING AMSTERDAM
7-9 SEPTEMBER 2009**

W Royal Netherlands Institute for Sea Research w Amsterdamie (Holandia) 7-9 września 2009 odbyło się spotkanie SCADM (Standing Committee on Antarctic Data Management).

Gromadzenie i zarządzanie danymi w SCAR ma wyjątkowo wysoki priorytet. ICSU (the International Council for Science) powołało do życia Strategic Committee, którego celem jest zreformowanie the World Data Centre System (WDS). W tym organie jest również przedstawiciel SCAR. SCADM natomiast jest organem SCAR odpowiedzialnym przede wszystkim za gromadzenie informacji o danych gromadzonych (w postaci tzw. metadata), archiwizowanych i udostępnianych przez Narodowe Bazy Danych Antarktycznych - Antarctic Data Centres (NADCs). Informacje gromadzone przez Narodowe Bazy Danych Antarktycznych są udostępniane na forum krajowym i międzynarodowym poprzez Antarktyczny System Zarządzania Danymi - Antarctic Data Management System (ADMS), w którego skład wchodzi Główny Katalog - Antarctic Master Directory (AMD), który jest łatwo dostępnym katalogiem typu „Web”.

Na spotkaniu w Amsterdamie omówiono szeroko problemy związane zarządzaniem danymi już udostępnianymi przez Narodowe Bazy Danych Antarktycznych (szczególnie USA i Australię), jak i z tworzeniem nowych NADCs. Jedna z sesji poświęcona była w całości nowo utworzonym NADCs i problemom związanym z ich powołaniem.

Na przestrzeni ponad trzydziestoletniej obecności polskich badaczy w Antarktyce powstały unikalne prace o znaczeniu ogólnoświatowym i zgromadzono również wiele cennych zasobów do tej pory niedostępnych szerszemu odbiorcy, istnieją również dane na bieżąco gromadzone, które mogą być archiwizowane i udostępniane w systemie online. Polska powinna stworzyć Narodową Bazę Danych Antarktycznych będącą centrum długoterminowego gromadzenia, archiwizowania i publikowania wyników polskich badań antarktycznych. Polska jako sygnatariusz Układu Antarktycznego ma obowiązek gromadzić informacje odnośnie wszystkich antarktycznych aktywności badawczych i powinna udostępniać je w postaci „metadanych” przez system zarządzania danymi AMD oraz na potrzeby Narodowej Bazy Danych. Ten protokół postępowania udoskonali efektywność zarządzania danymi antarktycznymi, zunifikuje je, ułatwi dostęp do danych i zmaksymalizuje ich wykorzystanie, pomoże uniknąć powielania programów badawczych i powielania archiwizowania tych samych danych, ułatwi podejmowanie nowych aktywności naukowych, oraz przyczyni się do promocji polskiej nauki na forum międzynarodowym. Do gromadzenia danych i udostępniania ich w postaci „metadanych” mogą zostać wykorzystane już zaprojektowane przez ADMS arkusze Excel pozwalające na natychmiastowe włączenie ich do AMD. Niestety Zakład Biologii Antarktyki PAN nie dysponuje niezbędnymi funduszami, ani etatami, które pozwoliłyby stworzyć Narodową Bazę Danych Antarktycznych. Konieczne jest poszukiwanie środków z innych źródeł.